

EK MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİNİN İPTAL TALEBİNİN REDDİNE İLİŞKİN AYM KARARI YAYIMLANDI

6/10/2023 tarihli ve 32331 sayılı Resmî Gazetede ek motorlu taşıtlar vergisinin iptal talebinin reddine ilişkin Anayasa Mahkemesi Kararı yayımlanmıştır.

1- İptal Davasının Konusu ve Sonucu

14/7/2023 tarihli ve 7456 sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telafisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1. maddesinin;

A. Ek motorlu taşıtlar vergisini ihdas eden (1) numaralı fıkrasının,

B. (7) numaralı fıkrasının "...2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun ile diğer kanunlara göre mahallî idarelere verilecek payların hesabında dikkate alınmaz." bölümünün,

iptalleri ve yürürlüklerinin durdurulması talep edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi bu hükümlerin Anayasa'ya aykırı olmadıklarına ve iptal taleplerinin REDDİNE 28/9/2023 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar vermiştir.

Böylece ek motorlu taşıtlar vergisinin ödenmek zorunda olduğu hususu netleşmiştir.

2- Temel Gerekçeler

Anayasa Mahkemesi iptal talebinin reddini birtakım gerekçelere dayandırmıştır. Bu gerekçelerde öne çıkan hususları dikkatinize sunuyoruz.

A- Dava konusu kuralla verginin kapsamındaki taşıtların ve verginin nasıl hesaplanacağı hususunun herhangi bir tereddüde yer vermeyecek biçimde açık ve net olarak düzenlendiği gözetildiğinde **kuralın belirli, ulaşılabilir ve öngörülebilir nitelikte olduğu ve bu yönüyle kanunilik şartını taşıdığı** anlaşılmaktadır.

B- Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarında da vurgulandığı üzere deprem gibi olağanüstü hadiseler nedeniyle oluşan kayıpların giderilmesi ve toplumsal dayanışmanın sağlanması maksadıyla ek vergi yükümlülüğü getirilmesi mümkün olup, dava konusu kuralda ek motorlu taşıtlar vergisinin getirilmesinde **kamu yararına yönelik meşru bir amacın olmadığı** söylenemez.

C- Dava konusu düzenlemenin ihdas şartları itibarıyla 4481 sayılı Kanun'la getirilen ek motorlu taşıtlar vergisine benzemektedir. Anayasa Mahkemesi 4481 sayılı Kanun'la getirilen ek motorlu taşıtlar vergisinin iptali talebini, ek verginin deprem nedeniyle oluşan ekonomik kayıpların giderilmesi ve toplumsal dayanışmanın sağlanması amacına dayandığına vurgu yaparak reddetmiştir.

D- Anayasa'nın 13. maddesinde güvence altına alınan **ölçülülük ilkesi elverişlilik, gereklilik ve orantılılık** olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. Elverişlilik öngörülen sınırlamanın ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını, gereklilik ulaşılmak istenen amaç bakımından sınırlamanın zorunlu olmasını, diğer bir ifadeyle aynı amaca daha hafif bir sınırlama ile ulaşılmamasının mümkün olmamasını, orantılılık ise hakka getirilen sınırlama ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir.

E- Kuralla 2023 yılında ödenen motorlu taşıtlar vergisi kadar ek motorlu taşıtlar vergisinin bir defalığına ödenmesinin öngörülmesinin 6/2/2023 tarihinde yaşanan depremlerin etkilerinin azaltılması için ihtiyaç duyulan finansmanın sağlanmasına katkı sağlayacağı gözetildiğinde **kuralın anılan meşru amaca ulaşma bakımından elverişli olduğu** anlaşılmaktadır.

F- Gereklilik, hedeflenen amaca ulaşılması için hakka en az müdahale teşkil eden aracın seçilmesini ifade etmektedir. Depremin yol açtığı ekonomik kayıpları telafi etmek ve sosyal dayanışmayı sağlamak amacıyla mevcut vergilerin artırılması ya da yeni bir vergi ihdas edilmesi kanun koyucunun takdir yetkisi kapsamında başvurabileceği araçlardandır. Bu nedenle 2023 yılı için ek motorlu taşıtlar vergisi alınması yolunda düzenleme yapılmasının **gereklilik kriterini karşıladığı** değerlendirilmiştir.

G- Sahip olunan aracın değeri ile araç sahiplerinin ödeme güçleri ve kişisel durumlarının da dikkate alındığı gözetildiğinde tutarı itibarıyla yüksek olduğu söylenemeyecek ek motorlu vergisinin araç sahiplerine **aşırı bir külfet yüklediği**, yaşanan depremler nedeniyle oluşan maddi kayıpların büyüklüğü karşısında bu kayıpların giderilmesi neticesinde **elde edilecek fayda ile araç sahiplerinin katlanacağı külfet arasında makul olmayan bir dengesizliğin bulunmadığı** ve bu nedenlerle sınırlamanın orantılı olduğu değerlendirilmektedir.

Saygılarımızla

Vizyon Grubu

AYM Kararına aşağıdaki bağlantı yolunu kullanarak ulaşabilirsiniz.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/10/20231006-9.pdf>